Sisältää m. m.

Syksyssä 8
Jatkokurssit 9
Katsaus Kerrin tuotteisiin 15
Assembling-menetelmä
A. T. R. jatkoa 20
Urheilua 22

Innehåll:

Under hösten 8
Fortsättningskurs 9
Översikt av Kerrs material 15
Assembling metod 20
Sport 22

Hammas-teknikko

N:o 3 23. vuosikerta 1966

Ultraääniaalto-puhdistuslaite US 451

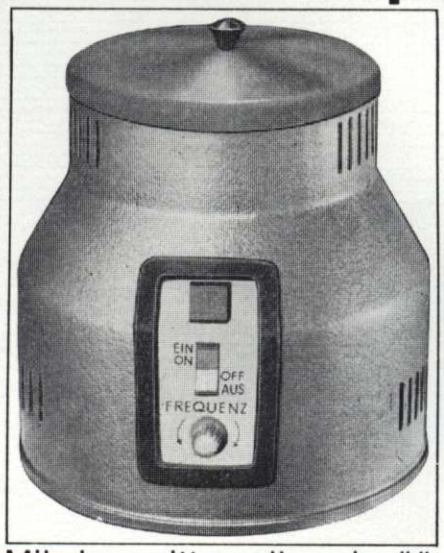

RECO DENTAL

Miksi suorittaa aikaavievää ja vaivalloista levyproteesien, teräs- ja kultavalujen yms. puhdistusta, kun Reco Dental'in kehittämä ja valmistama ultraääniaaltopuhdistuslaite US 451 tekee työn puolestanne.

RECOSON NESTEET:

TERÄSVALUT: WF kiilloitusainejätteiden poistamiseen ja ZK hapettumien poistoon.

AKRYYLILEVYT: GHE kipsin poistoon, ZK oikomakojeiden hapettumiin ja WF kiilloitusainejätteiden poistoon.

JALOMETALLIT: GHE kipsin poistoon, ZK hammaskiven poistoon, WF kiilloitusrasvan- tai pastahiukkasten poistoon.

Yksinmyynti Suomessa:

HAMMAS OY

Kalevank. 3 A Helsinki 10
Vaihde 64 36 36

Biodent opal

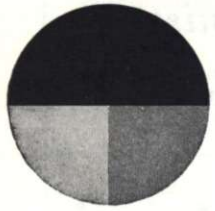

Biodent-Opal aloittaa uuden tekohampaiden aikakauden

1. BIODENT-OPAL, maailman ensimmäinen opalisoiva mineraalihammas.

Luonnollisen hammasluun valoilmiö »opalesenssi» onnistuttiin ensimmäistä kertaa sisällyttämään arvokkaaseen Biodent-Opal mineraaliin. Näin elävältä — missä valaistuksessa tahansa — ei mikään muu hammasrivi ole koskaan näyttänyt.
Näette muunmuassa:

— värileikin sinisestä kelta-punertavaan Biodent-Opal hampaan kiilteessä (opalesenssi).

— eri värikerrosten uuden polttomenetelmän ansiosta aikaansaatu värivaikutelma, joka luonnollisuudessaan on ainutlaatuinen.

— uuden konstruktion, joka on luonnon esikuva ja säästää tilaa kielelle ja vastapurennalle.

— uuden erikoisposliinin, jonka tiiviys on ennentuntematon ja jota on helppo hioa ja nopea kiilloittaa.

2. BIO-STATIC-takahampaat akryylistä biostaattisilla purupinnoilla.

Bio-Static takahampaan uusi purupintakonstruktio mahdollistaa aina proteesin lepoasennon vaihtelevista purentapaineista huolimatta. Sopii erinomaisesti käytettäväksi Biodent-Opal etuhampaiden kanssa.

Tämä hammas on itse nähtävä.

Pyytäkää henkilökohtaista esittelyä.

OY DENTALDEPOT AB

Arvoisat laboratorioitten omistajat

Koska kaikkien laboratorioitten ei kannata hankkia kalliita keramiikka työvälineitä

tarjoan Teille palveluksiani keraamisissa töissä.

BIODENT VAKUM PORSLIINISTA

valmistan kaikkia alaan kuuluvia kulta ja porsliini yhdistelmiä. Sekä erikois, että tavallisia töitä.

Esim.: Porsliini jacketteja, Thimble siltoja, inleytä jatkopolttoja j.n.e.

Biodent/Herador päälle poltto porsliinia kaikissa variaattioissa.

KULTA- JA KERAMIIKKA LABORATORIO

NILS BANG

Helsinki 53, Siltasaarenk. 14, Puh. 768 768
768 301

Sveitsiläisellä tarkuudella valmistettuja protetiikan apuvälineitä

attashmentteja
ankkureita
joustoankkureita
kiskoja
saranoita
standardisoituja
juurinastoja

606

686

334

667

604 P

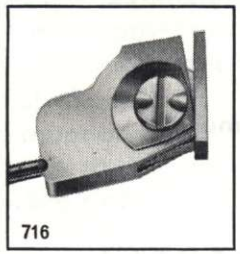
716

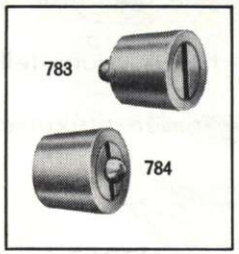

3117/18/20/21

Sveitsiläinen laatu ja
tarkkuus ovat näiden tunnettujen
dental-tarvikkeiden tavaramerkki.

Posliinia kullan päälle-tekniikkaan
suosittelemme CERAMICOR seostamme.

CENDRES & METAUX S.A.

Dental-Alloys 2501 Biel-Bienne (Sveitsi)
Suomessa:

OY DENTALDEPOT AB

VAKUUMIPOLTETTU

atlantic

POSLIINIHAMMAS

Eri ihmistyypeille ja ikäkausille sopivat mallit

Hammaskiilteelle ominaiset värivivahteet

Teknillisesti hyvin suunnitellut retentiot

Purentaliikkeiden mukaiset muodot

EDULLINEN HINTA ALENTAA

AINEKUSTANNUKSIANNE

hammastarvike oy

Helsinki 10 - Arkadiankatu 12 A - puh. 49 74 77

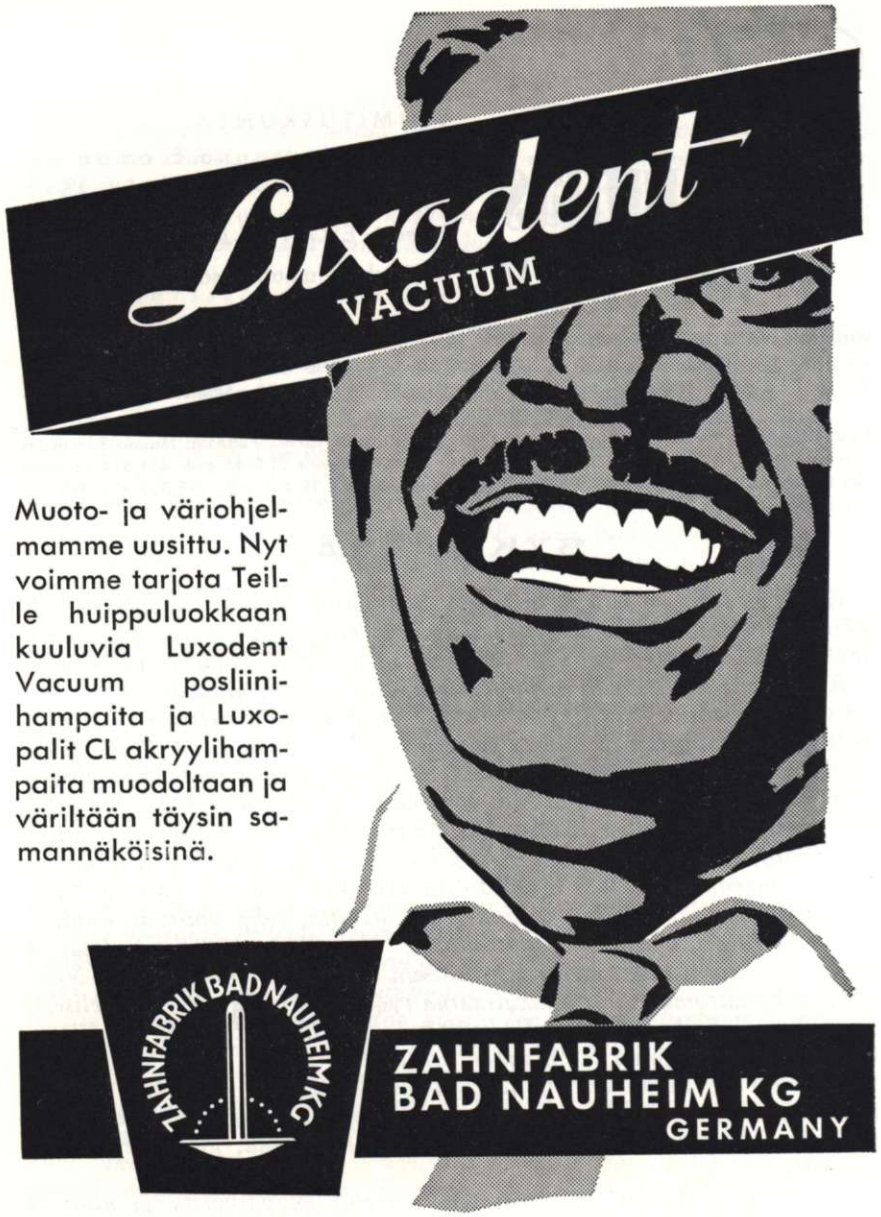

Muoto- ja väriohjelmamme uusittu. Nyt voimme tarjota Teille huippuluokkaan kuuluvia Luxodent Vacuum posliinihampaita ja Luxopalit CL akryylihampaita muodoltaan ja väriltään täysin samannäköisinä.

Yksinmyyjä:

hammastarvike oy

Helsinki 10 - Arkadiankatu 12 A - puh. 49 74 77

Hammas-teknikko

TOIMITUSKUNTA
Päätoimittaja Mauno Elomaa
Os. Helsinki 61, Untamontie 6 C 19, puh. 792 035
Jäsenet: E. O. Vuori ja Kauko Tiainen

Kirjoituksia lainattaessa on lähde mainittava.

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOJEN LIITTO — FINLANDS TANDTEKNIKER FÖRBUND r.y.
HELSINKI 10, Arkadiankatu 14 B 30. Puh. 447 123, postisiirto 12690 — Liiton puheenjohtaja Mauno Elomaa, Untamontie 6 C 19 Helsinki 61, puh. 792 035. Sihteeri Sakari Kuukkanen. Taloudenhoitaja merkonomi Arto Salminen.

AVUSTUSKASSA Helsinki 61, Untamont. 6 C 19. Postisiirtotili 16787. Puheenj. Mauno Elomaa Untamontie 6 C 19. Puh. 792 035. Siht. E. O. Vuori, Ulvilantie 23 D 46, puh. 451 814, toimeen 635 601. Avustuskassanhoitaja I. Waara la, Mannerheimint. 19 A 3, puh. 493 535, kot. 493 331

SYKSYSSÄ

Kesäinen aika on jälleen siirtynyt menneisiin. Lomat on pidetty kullekin sopivalla tavalla ja syksy saapunut pimeän harmaine päivineen. Sen mukana on myöskin työt alkaneet ja sitä paiskitaan uusin voimin.

Kesä ei ole kuitenkaan mennyt auringossa maaten ja laiskotellen. Sen aikana on kehitetty uusi työhinnasto. »Taksanneuvottelijat» ovat saaneet työnsä valmiiksi ja tulosta aletaan noudattamaan 1. 10. 1966. Työhinnasto on alimmaishinnasto, jota on noudatettava niidenkin, joiden perisyntinä on jakaa alennuksia eli toimia »taksanpolkijoina». Koroitus oli tavattoman pieni, se ei vastaa sitä mitä yleiset korotukset ovat olleet kautta linjan ja joka vastaisi yleisiä kuluja, jotka tämän tästä lisääntyvät ja suurentuvat. Uusi hinnasto on myöskin lähetetty kaikille hammaslääkäreille, että hekin olisivat siitä selvillä, sekä voisivat solidaarisena seurata hinnaston noudattamista. Nyt on syytä avata silmät ja pitää siitä kiinni mikä meille itsekullekin työnteostamme kuuluu. Noudata tinkimättömästi nyt aikaansaatua työhinnastoa ja ole yksimielisesti sen takana. Erikseen on vielä lisättävä, että hinnastoon ei ole lisätty liikevaihtoveroa, joten se on siihen lisättävä.

Myöskin on kesän aikana saatu valmiiksi laitos, jossa kurssitetaan erikoishammasteknikkoja. Ensimmäinen kurssi pääsi alkamaan 8. 8. 1966 ja on täydessä menossa, sekin kesän tuloksena, josta tarkemmin toisaalla.

Tätä kirjoitettaessa on tulossa neuvottelut työpalkoista ja uudesta työehtosopimuksesta. Vanha työehtosopimus todettiin vanhentuneeksi ja puutteelliseksi ja sen yhteydessä neuvotellaan myöskin vapaasta lauantaista läpivuotisena. Kun asiaa ajattelee vakavasti, on se tervetullut toimenpide kun ottaa huomioon alallamme vallitsevan ainaisen

työn kiireyden, oli töitä enemmän tai vähemmän, aina sama kiire. Vapaa lauantai osittain antaa helpotusta pidemmän vapaa-ajan muodossa, joka todella on tervetullut. Sen on myöskin hammaslääkäritahon huomioitava omien vastaanottoaikojensa järjestelyssä ja jos on hyvää tahtoa, niin kuin on jo tapahtunutkin, se järjestyy kivuttomasti ja työt sujuvat yhtä luontevasti kuin tähänkin asti.

Jatkokurssit

Se on tapahtunut tosiasia. Elokuun 8 p:nä astuivat ensimmäiset kurssilaiset uutuuttaan hohtavaan huoneistoon ja tällä hetkellä on jo viisi viikkoa kulumassa loppuun. Ensivaikutelma ei ollut kovinkaan mairittelevaa opettajatahon ilmoittaessa, että karsintakurssi kestää viisi viikkoa, jonka jälkeen osa joutuu lähtemään. Tällainen menettely on omapäistä jäärääpäisyyttä, joka tyyli on muutettava. Koskaan ei ole puhuttu eikä hyväksytty mitään karsintakurssia ja jos tällaista aiotaan toteuttaa, on se naiivia kostonhalua. Ei olisi luullut, että »oppineet» lähtevät tällaiselle tielle. Jatkokurssin tarkoituksena on antaa opetusta ja neuvontaa potilaskohtaisessa työssä ja toiminnassa sekä määrätyissä teorian aineissa samoin, joka olisi tärkeintä. Ehkäpä tämä ensimmäinen kurssi on ns. kokeilukurssi, josta otetaan huomioon kaikki hyvät puolet ja hylätään toisarvoinen ja siten kehitetään todella käyttökelpoinen kurssimuoto. Silloin jää pois kaikki ikävää sivumakua antavat vivahteet ja olosuhteet tulevat sellaisiksi, että siellä tuntee olevansa innolla mukana ja kehittyvänsä hyväksi erikoishammasteknikoksi. Se on jatkokurssin tarkoitus ja siihen pitää myöskin pyrkiä. Alussa on kaikki outoa. Anatomiat, fysiologiat, suutaudit, vahapyramiidit, dentaatukset ym. pyörivät päässä yhtenä möykkynä ja ennen kuin tätä vyyhteä saa purettua, se vie oman aikansa ja siinä voi myöskin karsiutua. Toivotaan kuitenkin parasta ja ajan parantuvan sekä karsintahalun loppuvan.

Niin päästään hyvään yhteistoimintaan ja hyvään jatkoon. Seuraavankin kurssin alkamispäivä on jo näköpiirissä ja se alkaa pyörimään siinä 12 päivän paikkeilla joulukuuta. Siitä tulee vielä ilmoitus päivälehtiin, jossa tarkemmat tiedot ovat. Ne, jotka lähettivät paperinsa viime ilmoituksen perusteella, eivät tarvitse niitä lähettää uudelleen vaan ainoastaan vahvistavat hakemuksensa, että ovat edelleen halukkaita tulemaan seuraaville kursseille. Hakupapereista on erikoisesti huomautettava, että jäljennökset, olivat ne tavallisia tai valokopioita on, aina oikeaksi todistettava. Myöskin on mukana oltava omakätisellä nimikirjoituksella varustettu hakemus. Viime kerralla oli sellaisia, joilta puuttui jäljennöksen oikeaksi todistajat ja puuttui jopa nimikirjoituskin. Näitten on oikaistava nämä asiat, muussa tapauksessa hakupapereita ei käsitellä, ja hylätään.

Lopuksi hyvää syksyä, ja seuraavalla sivulla kuvasatoa jatkokurssilta, jotka taitavasti on kuvannut A. Vesanto.

Erikoishammasteknikkokoulun avajaistilaisuudesta, ylijohtaja Virta Lääkintöhallituksesta puhumassa ja alla koulun johtaja hammaslääkäri I. Långholm.

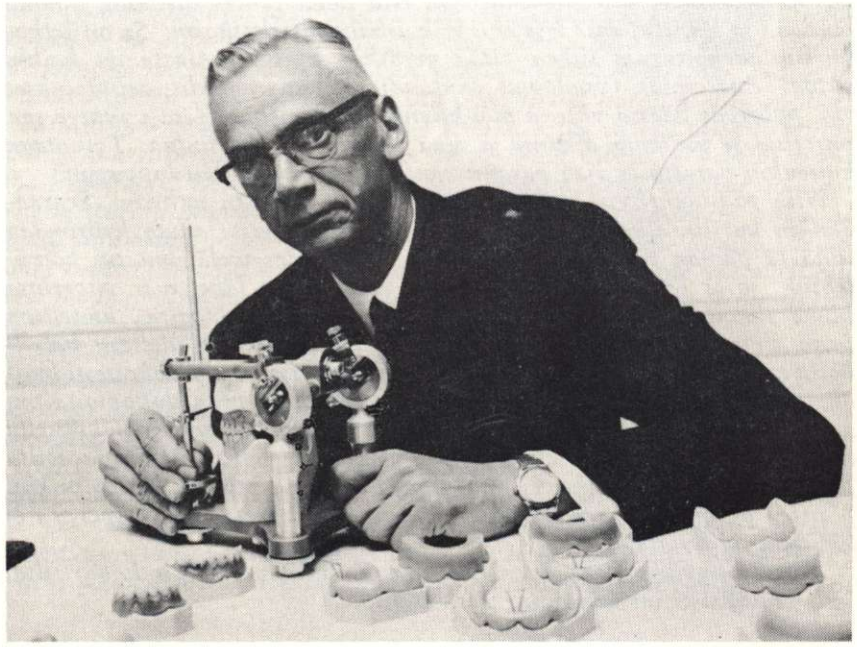

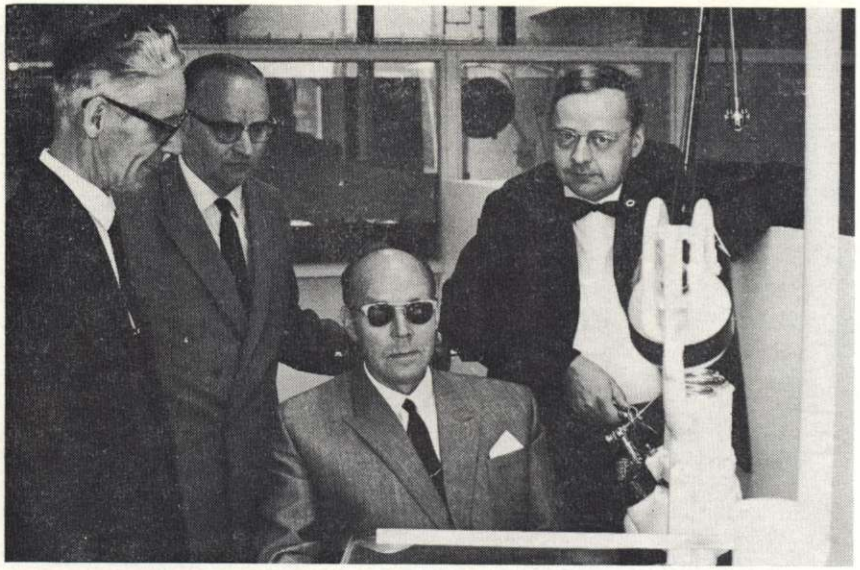

I-kurssin avajaistilaisuudesta tuokiokuva, jossa oikealta prof. K. Koivumaa, hammasteknikot A. Vesanto, M. Elomaa ja T. Metsola. — Alakuvassa opetuslaboratorio ja kurssilaisia.

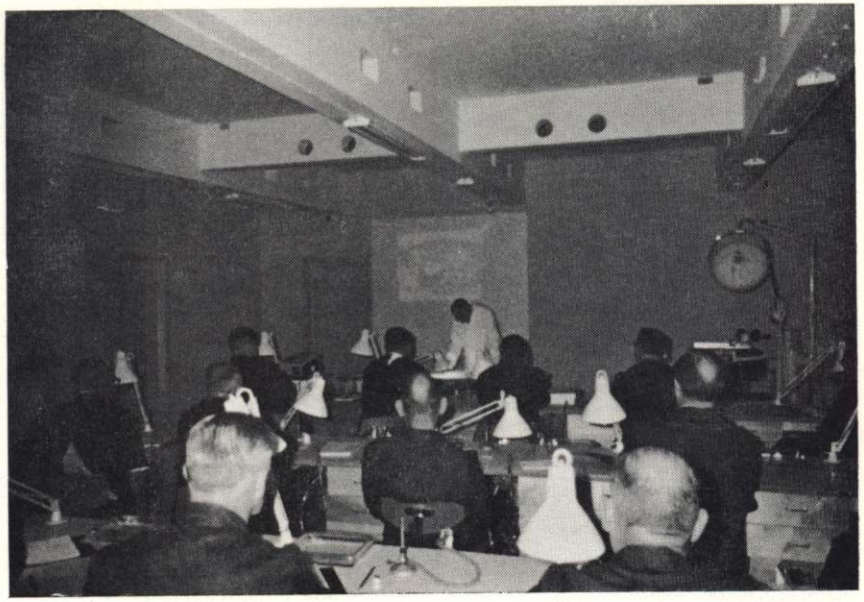

Mekaniikan oppitunti menossa opetuslaboratoriossa ja alakuvassa akryylinkaava materiaalin oppitunnilta.

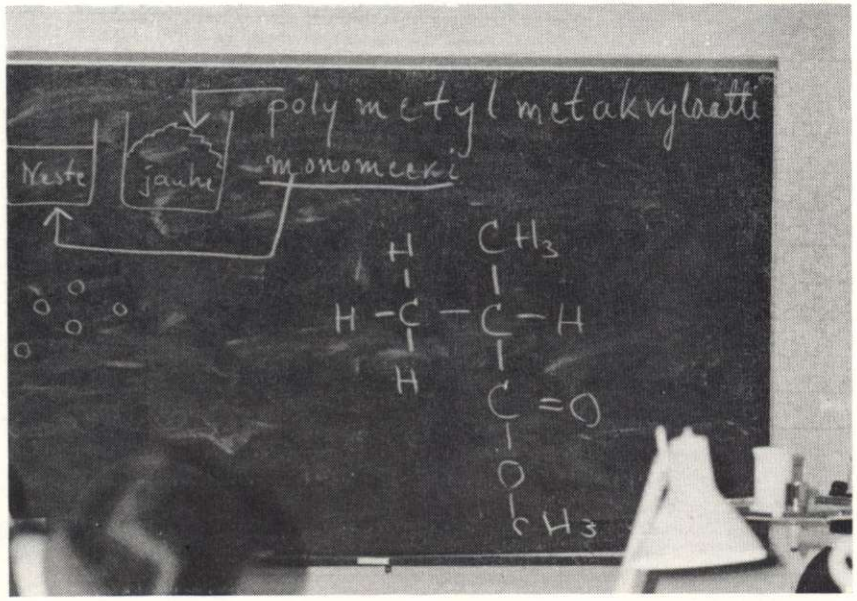

Yliteknikon huone.
Oikealta lääk.kand. H. Boman sekä hammasteknikot M. Elomaa ja J. Waire.

... jäsen- ja avustuskassan maksut.

Huomatkaa

Seuraavassa numerossa, joka on samalla joulunumero, julkaistaan jälleen jouluonnitteluja kuten viime vuonnakin. Tätä varten olisi jokaisen syytä huomioida tämä ja lähettää nimensä toimitukselle sekä maksu 1:— riviltä.

Alaosastot voisivat keskuudestaan kerätä nimet ja lähettää ne yhtenä lähetyksenä toimitukseen.

Muistakaapa tätä onnittelumuotoa ja samalla ammattitovereitanne.

Toimitus

Hammaskultaa

LEVYÄ LANKAA VALUA

Westerback Oy
NW

Helsinki 10, Eerikinkatu 7, puh. 64 12 34

UUSI IHMEELLINEN AKRYYLIHAMMAS

LUMIN ACRYL V

- Uusi valmistusmenetelmä
- Ristisidottu kovaksi läpikotaisin
- Värinheijastus kuin posliinihampaalla
- Kiinnitys ilman retentiota
- Hiominen helppoa
- Kulumiskestävyys entistä suurempi
- Syöpymiskestävyys ainutlaatuinen — Vakuuttautukaa itse pitämällä hammasta pidemmän aikaa korjausakryylin nesteessä.

KOKEILKAA — TILATKAA VALIKOIMA!

VEIKKO AUER

Puh. 14 213 — Vuorikatu 22 A, Helsinki 10

Katsaus Kerrin tuotteisiin

Yhtä tärkeätä kuin hyvä ammattitaito on työn lopputuloksen kannalta käytettyjen materiaalien ja apuvälineitten laatu.

Inlay Wax:

Muotoiluvaha, jota käytetään kaikessa valutekniikassa. Löytyy eri väreissä ja kovuuksina. *Regular*/keskikova, sinisenä ja norsunluunvärisenä. *Hard*/kova sinisenä, vihreänä ja norsunluunvärisenä.

Regular on keskikova vaha, joka sitoo lämpöä itseensä pitempään kuin muut tämänlaatuiset vahat. Tämä suo teknikolle enemmän aikaa muotoiluun. Helppo leikata ja lisätä, väri on kirkas ja ilmaisee selvästi rajat.

Hard on kovaa vielä ruumiinlämmössä, mutta on kuitenkin plastinen vaha. Kerr-vahat ovat homogeenisia ja hyvin puhtaita. Nämä ovat ominaisuuksia, jotka ovat tehneet Kerr-vahat tunnetuiksi koko maailmassa ja näitä vahoja käytetään erittäin paljon.

Kutistuma näillä vahoilla on hyvin pieni, eivätkä ne jätä poispoltossa mitään epäpuhtauksia tai karstaa valukammioon, mikä on ensiarvoisen tärkeätä, jotta voitaisiin aikaansaada korkealuokkainen valutyö. Valu tai valutyö riippuu laadullisesti pääasiassa käytetyn vahan laadusta.

Sticky Wax:

Klebe-vaha on, kuten muutkin Kerrin vahat, korkealuokkainen, puhdas ja hyvin sitkeä vaha. Se on homogeeninen eikä kutistu, kuten useimmat muut tämäntyyppiset vahat.

Ready Made Wax Shapes:

Vahatankoja, erimuotoisia. Pyöreitä, puolipyöreitä, puolipäärynän muotoisia. Useita paksuuksia. Käytetään vahattaessa pinteitä, kaaria, valukanavia, retentioita ym. Valmistettu pehmeästä, taipuisasta sinivahasta. Erittäin puhdas vaha. Ei jätä kuonaa poispolettaessa.

Sheet Casting Wax Pink:

Levyvaha, punainen. Käytetään hyvin moneen tarkoitukseen, esim. täydennyksenä proteesivahauksessa, pohjausten yhteydessä, osaproteesisatuloissa, teleskooppikruunuissa ym. Vaha on hyvin hienopintaista ja joustavaa. Eri paksuuksia: 0,20, 0,25, 0,33, 0,41, 0,50 ja 0,64 mm.

Sheet Casting Wax Breen Soft:

Levyvaha, joka on pehmeä huonelämmössä. Ei vaadi käytettäessä lämmitystä. Voidaan käsin työstää. Hyvin plastinen ja tarttuva, mutta kuitenkin sitkeä. Erittäin laaja käyttöalue. Eri paksuuksia: 0,25, 0,33, 0,41, 0,50 ja 0,64 mm.

Sure-Set Base Plate Wax:

Uusi proteesivaha. Tällä vahalla on monia hyviä etuja, mm. erittäin hyvä asetella hampaita johtuen sen sitkeydestä. Vaha vaatii normaalia enemmän lämpöä pehmitäkseen. Tästä syystä se on tavallista proteesivahaa varmempaa koetusvai-

heessa. Vaha on plastinen, helppo panna paikalleen ja hyvä leikata. Huuhtelussa irtoaa helposti ja jättää kauniin, sileän pinnan.

Boxing Wax:

Vaha, joka käytetään tarttuvuutensa ja helpon käsissä muovattavuutensa ansiosta mitä moninaisimpiin tarkoituksiin, kuten jäljennösten ja sylinterien koroittamiseen, reunojen trimmaukseen, hampaitten asetteluun silta- ja osaproteesitöissä ym. Boxing Wax on kahdessa muodossa: nauha, pituus 310 mm, leveys 40 mm, paksuus 1,5 mm ja tanko: pituus 300 mm, paksuus Ø 4,5 mm.

Utility Wax:

Vahaa käytetään laboratorioissa proteesitekniikassa kaikenlaisiin lisäyksiin. Vaha on hyvin tarttuvaa ja plastista huoneen lämmössä. Ei tarvitse lämmittää kaasuliekillä. Monikäyttöinen vaha, levyinä ja tankoina.

Occlusal Indicator:

Erikoisvaha, jota amerikkalaiset hammasteknikot käyttävät kokoproteesien purentaa hiottaessa. Occlusal Indicator ilmaisee meille tarkasti juuri ne kohdat hampaissa, joista on hiottava.

Formatray:

Itsepolymerisoituva akryyli henkilökohtaisia jäljennöslusikoita ja baasislevyjä varten. Voidaan myös käyttää purentakiskoihin, fixatureihin ym. Erittäin hienojakoinen jauhe, väriltään valkoinen. Formatraystä valmistetut henkilökohtaiset lusikat ovat erittäin sopivia, eivät väänny sekä asettuvat hyvin mallille. Aine on kovaa ja hyvin kestävää. Helppo valmistus! Formatray ei tartu valmistusvaiheessa, kuten tavalliset akryylit. Pinta on sileä. Aine ei muuta muotoaan eikä kutistu. Kovettuu täysin sekoituksen alkamisesta 8—10 min.

Temp-Span:

Itsepolymerisoituva akryyli, josta valmistetaan väliaikaisia kruunuja ja siltoja. Käytetään tapauksissa, jolloin potilas ei voi olla ilman siltaa tai kruunua. Temp-Span löytyy kolmessa värissä: New Hue 62 - 65 - 77. Helppo tekniikka, nopea valmistaa.

Cristobalit Inlay:

Valumassa, jonka yhdistetty jähmettymis- ja lämpölaajentuma täysin vastaa vahan ja kullan kutistumaa. Cristobalit on korkealaajentumainen valumassa, joka ei sisällä suoloja eikä klorideja. Tarjoaa laajan esilämmitysalueen. Suurin laajentuma saavutetaan jo 300° C ja tämä säilyy mitättömän pienin muutoksin aina 900° C saakka. »Matala tai korkea lämpövalu» oman harkinnan mukaan. Oikein käsiteltynä tämä massa takaa aina ensiluokkaisen valun. Huom.! Ravistakaa usein astiaa, jotta massa pysyisi tasalaatuisena loppuun saakka.

Luster Cast:

Uutuus! Uusi muunnos Cristobaliitista. Tämä valumassa on erikoisesti tarkoitettu päällevaluun. Se estää metallien oksidoitumisen. Luster-Castilla on kaikki Cristobaliitin ominaisuudet ja sitä voidaan hyvin käyttää kaikkeen kultavaluun.

Ceramvest Investment:

Valumassa, joka on suunniteltu erikoisesti korkeassa lämpötilassa sulavia kultaseoksia varten. Käytetään kulta/keramiikkatekniikassa. (Ceramvestia voidaan myös käyttää hydroskooppitekniikassa.) Ceramvest-massa sekoitetaan omalla nesteellä. Laajentumaa voidaan säätää annostelemalla sekoitusnestettä.

Cristobalit Model Investment:

Valumassa on tarkoitettu erikoisesti käytettäväksi silloin, kun valetaan skelettejä ja erillisiä pinteitä tai hyvin tarkasti tehtäviä pieniä malleja. Model-Investmentin jähmettymis- ja esilämmityslaajentuma vastaa tarkoin kullan kutistumaa. Voidaan käyttää kulta- ja muita metalleja valettaessa.

Wel-Mix Stone:

Stanssien ja mallien valmistukseen. Erittäin hieno, samettimainen pinta. Tarkka, pienin jähmettymislaajentuma, vähemmän kuin puolet tavallisen kovakipsin laajentumasta. Jäljentää tarkasti. Tehtyjen testien mukaan ehdottomasti kovin markkinoilla oleva mallikipsi. Kahdessa värissä: valkoinen ja punainen. Voidaan käyttää menestyksellisesti hydrocolloid- ja kumimassajäljennösten yhteydessä.

Sekoitussuhde: 22—25 cc. vettä ja 100 g Wel-Mix Stone'a, eli 1 : 4.

Microfilm:

Eristysaine kaikenlaatuisten stanssien eristykseen. Ensiluokkainen, puhdas eriste kaikille pinnoille, joille vahausta suoritetaan. Nopea, ei sisällä öljyjä, on vesiliukoinen ja helppo käsitellä.

Super-Sep:

Eristysneste kahden kipsikerroksen eristämiseen. Neste imeytyy ja kuivuu heti kipsin tai Wel-Mix'in pintaan siveltäessä. Ei jätä minkäänlaista kalvoa, mikä on erittäin tärkeää tehtäessä malliin irroitettavia stansseja. Super-Sep yksinkertaistaa ja helpottaa tarkkojen töitten suoritusta. Tarkkuustyö vaatii tarkkuutta joka kohdassa.

Dental Lubricant:

Hieno, puhdas öljy. Käytetään Wel-Mix-stanssien karkaisuun. Stanssit upotetaan kahdeksi tunniksi öljyyn ennen vahaustyön alkamista. Helpottaa vahausta! Tärkeä apuväline kultatekniikassa.

Debublizer:

Pintajännitteen poistoon. Debublizer aikaansaa sen, että Cristobalit juoksee tasaisesti vahan pinnalle ja tekee valupinnan hyvin sileäksi. Debublizer suojaa myös vahatyön massan jähmettyessä syntyvältä lämmöltä, joka aikaansaa helposti vahassa muodonmuutoksia.

Vacufilm:

Pintajännitteen poistoon kuten Debublizer, mutta käytetään sil-

loin, kun sylinteri täytetään vakuumtäryttimellä.

(Tavalliset pintajännitteenpoistoaineet vaahtoavat vakuumissa, josta on seurauksena ilmakuplia ja huokoinen valupinta.)

Laboratory Solitine:

Puhdistusaine, jota käytetään hammasasettelun jälkeen hampaitten puhdistukseen. Puhdistus tapahtuu vanulla ja Solitinellä, huuhdellaan vedellä. Erittäin tehokas, poistaa helposti vahan hampaista ja tasoittaa vahapinnat. Aikaansaa kauniin, viimeistellyn työn.

Asbest:

Asbestia tulee olla laboratorioissa aina käsillä. Ilman asbestia ei laajentumaa Cristobaliitissa. Asbestilla vuorattu sylinteri antaa valumassalle tarpeellisen ja oikeansuuntaisen laajentuman, jolloin valetun kappaleen sopivuus on taattu. Kerr Asbest on valmisteltu silmälläpitäen laboratoriotyöskentelyä ja se pitää ryhtinsä märkänäkin.

Centrifico Casting Machine:

Valulinko, joka toimii horisontaalisesti. Lingossa on vahvistettu jousi, joten valupaine on helppo säätää. Linkovarsi on nivelletty 90° kulmaan siten, että sulatusdeegeli ja sylinteri asettuvat aina ennen valua suoraan pyörimissuuntaa vastaan. Tällä järjestelyllä aikaansaadaan sulalle metallille heti oikea sisäänmenosuunta sylinteriin. Sulate ei pääse roiskumaan, metalli ei pakotu valukanavassa tai kammiossa toiseen seinämään. Valukammion täyttö on ehdoton. Terävät kulmat ja ohuimmatkin kanavat tulevat täydelliset. Valu tulee tiiviimpää. Linkovarsi on helppo tasapainottaa erikokoisille sylintereille. Lingolla voidaan valaa suurimmatkin työt sekä kromikobolttivalut. Tämä »elinikäinen työtoveri» on varmasti eniten käytetty koko maailmassa.

E-Z Flo Vibrator:

Vibraattori varustettu 3:lla voimakkuussäädöllä. Sisäänrakennettu automaattinen lämpövaroke, joka estää vauriot, jos vibraattori unohtuisi käyntiin. Erittäin hiljainen kävnti. Painava runko, joten koje ei lähde käydessään liukumaan. Vibraattoripöytä varustettu irroitettavalla kumipäällisellä puhdistusta varten.

Laboratory Spatula:

Terä ruostumaton, käteen sopiva puukahva. Terän leveys 22 mm, pituus 92 mm, paksuus 1,5 mm. Tanakka, muotoiltu erikoisesti kipsien ja valumassojen sekoittamista varten.

Mixer:

Valumassojen ja kipsin sekoittamista varten. Takaa paremman mallin, stanssin ja näin ollen myös valmiin työn. Välityssuhde 4,5 : 1 antaa 20 % paremman sekoitustuloksen kuin käsin sekoitettaessa. Poistaa kaiken ilman sekoituksesta, säästää aikaa, antaa tiiviin, huokoisettoman massan ja sileän valun.

Permlastic Silver Plating Kit:

Hopeointia varten täydellinen pakkaus. Silver Platingilla aikaansaadaan hopeastansseja jäljennöksistä. Hopeoimalla aikaansaadut stanssit ovat tarkimpia saatavissa olevia. Pinta hopeastanssissa on erittäin hieno ja kestävä.

Lock Washer:

Sidosrenkaita sitomaan kaksi erikseen valettua kipsikerrosta toisiinsa, esim. Kerr Permlastic jäljennöstekniikan mukaan tehtäessä työmalleja.

Abrasive Paste:

Hiomatahna, jolla on helppo hioa proteesin purenta. Pysyy hyvin hiottavilla pinnoilla. Voidaan pestä pois vedellä. Tehokas, nopea hionta.

Hydrocolloid ja Deelastic:

Monistusmassoja. Käytetään kaikenlaisten mallien monistukseen. Valetaan kuumana duplikaattikyvettiin.

Control Powder; Automatic Scale:

Menetelmä, jonka avulla voidaan Cristobaliitin laajentumaa säädellä. Skaala on jaettu yhteentoista osaan, joten laajentuma voidaan samoin säätää. Tällä menetelmällä on merkitystä silloin, kun suoritetaan valuja, joitten toleranssi on määrätty esim.: inleyt ja tarkat siltatyöt.

Duplicating Flask:

Duplikaattikyvetti, kaikenlaista mallien monistusta varten, nopea monistusmassan jäähdytys.

Kampakansia 'Hammasteknikko'-lehden säilyttämistä varten

Uusi kampakansio soveltuu aikakaus- ja ammattilehtien säilyttämiseen. Kansion selän sisäpuolella on sekä ylhäällä että alhaalla muoviset kammat, joiden väliin työnnetään säilytettäväksi tarkoitettu lehti tms. Kamman piikit pitävät lehteä paikallaan. Kansioon mahtuu useita lehtiä. Lehdet voidaan heti ilmestymisen jälkeen numero numerolta kerätä kansioon ja viimeisen numeron tultua kiinnitetyksi on valmiina luja ja siisti kirja, jonka selässä on kullalla painettu lehden nimi. Lehdet ovat luettavissa joko kansioon kiinnitettynä tai voidaan haluttu numero nopeasti irroittaa ja panna takaisin.

»Hammasteknikko»-lehden kokoon sopivaan kansioon mahtuu 12 lehteä, siis 3 vuosikertaa. Kansion hinta on à 5,— + postikulut. Kansiota saa tilata osoitteella K. Laitinen, Uudenmaankatu 1 G 10, Helsinki 12. Puhelin myöskin iltaisin 64 01 91.

Katso viime numerossa ollutta kuvallista selostusta. Voit myöskin lähettää tilauksesi Suomen Hammasteknikkojen Liittoon.

"Hammasteknikko"-lehden

seuraava numero ilmestyy *joulukuun puolessa välissä.* Tähän numeroon aiottu aineisto pitää olla toimituksessa *marraskuun 20 päivään mennessä.*

Toimitus

Assemblingmenetelmä A.T.R

(Jatkoa)

H-J. Berenz
Clausthal-Zellerfeld

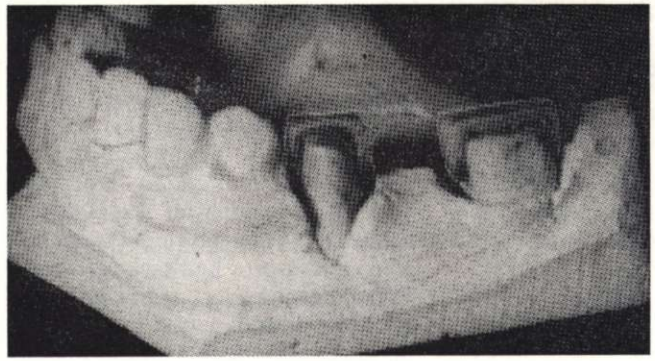

Kuva 2 a.

ATR-osa

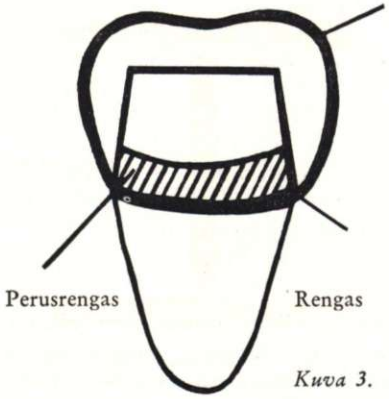

Kuva 3.

Kuvassa 3 näemme perusrenkaan, joka on tehty ohuesta levyvahasta. Tämän päälle on vielä rengas, joka tulee ikenen alle. Tämän päälle ei tule akryyliä loppuvaiheessa ollenkaan. Tämän menetelmän ansiosta säästytään »olkapään» preparoimisesta. Koko rakennelma voidaan muovailun jälkeen nostaa mallilta ja valaa.

Kruunuja viimeisteltäessä on syytä hioa pois tappiin päin oleva nasta. (Katso kuvaa 2.) Sillan väliosia muovailtaessa menettelemme siten, että asetamme Plasteliinia pilareiden välisen alveolijatkeen päälle ja painamme siihen valmiit ATR-osat. Nämä asetetaan oikeaan suhteeseen vastapurentaan nähden ja vahataan yhteen. Mikäli ei ATR-osan okklusaliosa ota sopivasti vastapurentaan kiinni, voidaan tällainen puutteellisuus korjata lisäämällä vahaa puuttuviin kohtiin. Valukanavana toimiva nasta toimii samalla retentiona. (Kuva 4.) Valu ja yhteenjuottaminen tapahtuu tavalliseen tapaan.

Tässä yhteydessä on aiheellista puuttua staattisiin tekijöihin. Tähdennettäköön, ettei ATR-menetelmä missään tapauksessa heikennä metallia. Kestävyyteen ei vaikuta loppujen lopuksi käytetyn metallin

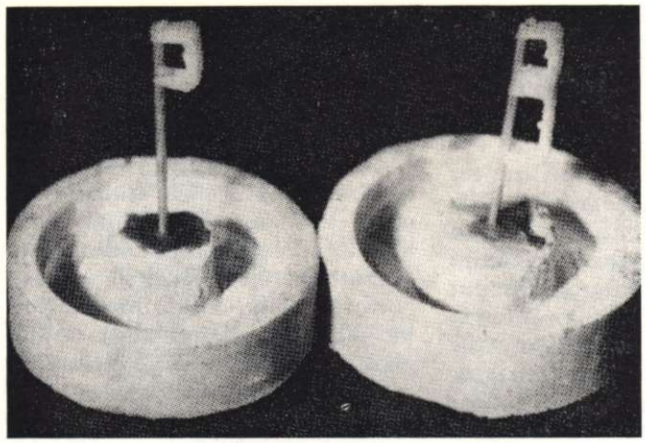

Kuva 4

Kuva 4 a. ↓

määrä, vaan miten muotoilemme metalliosat. Jos tarkastelemme kuvassa 4 a esitettyä piirrosta huomaamme, että D 1:een kohdistuva rasitus siirtyy D 2:een. D 1:n ja D 2:n välissä on niinsanottu keskeinen x-akseli, tällä alueella ei esiinny jännityksiä.

Kuvassa 5 näemme vihdoin ATR-sillan, jossa yksi tukihammas ja yksi väliosa vielä on ilman akryylipeitettä.

Kuvassa 6 esitetään kaaviomaisesti ATR-siltaa ja painovoiman jakautumista siinä.

Sen jälkeen kun sillan eri osat on juotettu kiinni toisiinsa, seuraa akryylistä puristettavien osien muovaileminen sekä puristaminen. Kokemus on osoittanut, että tällaisissa töissä on käytettävä sellaista akryyliä, jonka valumiskyky on hyvä. Hyviin tuloksiin olemme päässeet käyttämällä »K. u. B»-nimistä kruunu- ja silta-akryyliä (Wilde).

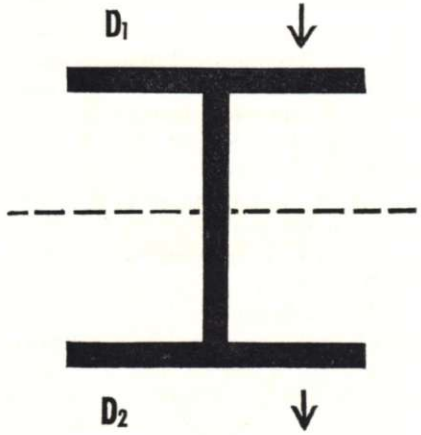

JATKUU SEURAAVASSA NUMEROSSA.

ARVOISA JÄSEN

Tarkista oletko suorittanut jäsenmaksusi Liitolle ja Avustuskassalle. Onko osoitteessi muuttunut, jos on ilmoita.

URHEILUA

Kesäurheilupäivät Helsingissä 27 — 28. 8. 1966

Perinteellisiksi muodostuneet Suomen Hammasteknikkojen Liitto ry:n kesäurheilukisat pidettiin tänä vuonna Helsingissä. Kauniin kesäisen sään vallitessa kilpailut aloitettiin yleisurheilulla. Yleisen sarjan osanottajat kilpailivat Wallinin lahjoittamasta kiertopalkinnosta 4-ottelussa, ja ikämiehet Depoon lahjoittamasta tuopista, joka oli ensi kertaa kilpailtavana. 100 m. nopein oli Päivinen ajalla 12.0. Hänelle hävisi maaotteluseivästäjä Jonasson yhden kymmenesosasekunnin. Kolmas oli Forsberg ajalla 12.2. Ikämiesten nopein oli Koivunen ajalla 12.9. Seuraavina Virtanen 13.6 ja Stigell 13.7. Kuularenkaassa isännöivät Koivusen veljekset. J. Koivusen tulos 12.93 ja A. Koivusen tulos 11.73 olivat yleisen sarjan ja ikämiessarjan parhaat. Muita tuloksia: Päivinen 12.39, Rikkonen 11.88, Stigell 10,68 ja Tirkkonen 10,22. Pituushyppy oli yleisessä sarjassa tasainen kilpailu. Yhdeksän miestä hyppäsi yli 5 metriä. Jonasson 586, Päivinen 570, Forsberg 545, Alho 544. Ikämiesten 3-ottelussa pituushypyn voitti Koivunen, ollen siis paras kaikissa lajeissa ja voittaen 3-ottelun ylivoimaisesti. Toisesta sijasta käytiin kova kamppailu Stigellin ja Virtasen välillä. Stigell saavutti toisen tilan kuulatuloksen ja ikätasituksen turvin. 4-ottelun viimeisenä lajina oli korkeushyppy. Jonasson hyppäsi 160 voittaen lajin, mutta se ei riittänyt 4-ottelun voittoon, sillä Päivinen hyppäsi 155 ja samalla oli voittanut toistamiseen tämän kilpailulajin.

Uintikilpailut olivat sunnuntaina aamulla klo 8.00 Uimastadionilla. Varhainen ajankohta tuotti kilpailijoille vaikeuksia. Muutamat osanottajat tulivat melkein suoraan ravintola Klippanilta, jossa oli ollut yhteinen illanvietto ja jatkoaika klo 3:een. Aamukoleasta ilmasta altaaseen päästyään uimarit viihtyivätkin siellä hyvin. Tätä osoittavat kilpailuajat. Välittömästi uintikilpailujen jälkeen alkoivat kaupunkien väliset lentopallo-ottelut. Etukäteen oli ilmoittautunut 6 joukkuetta, ja kun Hertola keräsi katsojajoukosta vielä yhden joukkueen, saatiin kaikkiaan 7 joukkuetta otteluturnaukseen. Sarja pelattiin kahdesta häviöstä pois systeemillä. Loppua kohden peliään parantanut Helsingin I joukkue vei mestaruuden. Voitto oli hieman yllätyksellinen, mutta puhtaalla pelillä saavutettu. Kisoista puuttuivat sellaiset kovat joukkueet kuin Tampere ja Valkeakoski. Kesäkisojen yhteyteen kuuluvat myös keilailukilpailut. Tämänkertaisiin kilpailuihin tuli yllättävän paljon osanottajia, joten kilpailujen järjestäjällä Tiaisella oli hieman vaikeuksia. Siirtämällä osan kilpailijoista heittämään jo perjantai-iltana, saatiin kaikki halukkaat mukaan. Kilpailussa ei kunnioitettu suurmestari Miettistä eikä Ajantoa, vaan heidät jätettiin kolmanneksi ja neljänneksi. Keilailu näyttää vähitellen tulevan suurimmaksi kilpailuksi osanottajamäärän suhteen.

Tämänvuotiset kesäkisat olivat varmasti suurimmat hammasteknikkojen historiassa. Yli 70 urheilijaa suoritti jonkun näistä lajeista ja jotkut urakoivat useammassakin. Näyttää siltä kuin eri paikkakunnilla tehty vuosittainen kilpailukierros olisi antanut sen piristyspistoksen, jota hammasteknikoiden urheilu muutamia vuosia sitten kaipasi. Kilpailujen tämänkertaiset järjestäjät haluavat kiittää kaikkia osanottajia, jotka olivat mukana, kisojen onnistumisesta, kilpailuinnosta ja rehdistä kilpailemisesta. Lisäksi kiitämme Oy Dentaldepot Ab:tä kiertopalkinnosta ja palkintojen jakotilaisuudesta, Hammastarvike Oy:tä palkintolusikoista ja A. Franckia ja M. Vuorta keilailun kiertopalkinnosta. Urheiluterveisin

SHL ry:n urheilutoimikunta

Yleisen sarjan lopputulokset: 4-ottelu

1.	Päivinen J., Kuopio	2168	p.
2.	Jonasson P-O., Helsinki	2162	p.
3.	Forsberg A., Pori	1771	p.
4.	Kasurinen K., Iisalmi	1756,5	p.
5.	Koivunen J., Iisalmi	1715	p.
6.	Alho R., Helsinki	1715	p.
7.	Heikkonen T., V-koski	1708	p.
8.	Jouhki E., Helsinki	1682	p.
9.	Tiainen K., Helsinki	1663	p.
10.	Lindroos A., Tampere	1599,5	p.
11.	Holm K., Helsinki	1536	p.
12.	Antikainen P., Kuopio	1436	p.
13.	Rikkonen M., V-koski	1426	p.
14.	Vainionpää T., V-koski	1401	p.
15.	Ilkka K., H-linna	1386	p.
16.	Heinänen A., Turku	1380	p.
17.	Uotila A., Tampere	1310	p.
18.	And A., V-koski	1204	p.
19.	Salminen L., Helsinki	1135,5	p.
20.	Poikolainen K., Pori	1102	p.
21.	Heikkinen V.., Oulu	744	p.

Ikämiehet: 3-ottelu

		Tasoitus %		
1.	Koivunen A., Iisalmi	1	1244	p.
2.	Stigell H.., Helsinki	6	976	p.
3.	Virtanen E., Helsinki	2	968	p.
4.	Tirkkonen K., Varkaus	5	845	p.
5.	Kautto O., Helsinki	0	628	p.
6.	Hedman H., Oulu	2	455	p.
7.	Orell J., Oulu	4	405	p.
8.	Hertola A., Helsinki	20	359	p.
9.	Ikonen A.., Varkaus	4	212	p.

Lab.välinen joukkuekilpailu

1.	A. Koivusen lab., Iisalmi	5083,5	p.
2.	M. Rikkosen lab., V-koski	4535	p.

Keilailukilpailut 26—27. 8. 1966

		Tasoitus %		
1.	Alho P., Helsinki	—	1093	p.
2.	Rikkonen M.., V-koski	30	1078	p.
3.	Miettinen E., Kuopio	—	1064	p.
4.	Ajanto L., Helsinki	—	1061	p.
5.	Bang N., Helsinki	60	1048	p.
6.	Tirkkonen K., Varkaus	90	1035	p.
7.	Mäkinen T., Helsinki	30	1001	p.
8.	Enqvist K., Helsinki	—	989	p.
9.	Tiainen K., Helsinki	—	988	p.
10.	Paukku J., Kuopio	60	986	p.
11.	Nieminen O., H-linna	60	986	p.
12.	Lehmusvuori E., Hki	30	984	p.
13.	Mustonen H., Joensuu	90	955	p.
14.	Ketonen H., Joensuu	90	901	p.
15.	Mähönen S., Varkaus	90	893	p.
16.	Alho R., Helsinki	90	883	p.
17.	Rahkonen V.,	90	871	p.
18.	Koistinen V.,	90	960	p.
19.	Virtanen E., Helsinki	90	855	p.
20.	Franck A., Helsinki	—	795	p.
21.	Hynninen K.,	90	705	p.
22.	Ikonen K., Varkaus	90	663	p.

SHL:n lentopallo-ottelut 28. 8. 1966:

1. Helsinki I
2. Lahti
3. Kuopio
4. Turku
5. Varkaus—Iisalmi
6. Helsinki II
7. Sekajoukkue

SHL:n uintikilpailut 28. 8. 1966

1.	Lindroos A., Tampere	34,0
2.	Antikainen P., Kuopio	35,2
3.	Jouhki E., Helsinki	36,3
4.	Tiainen K., Helsinki	366,4
5.	Mähönen S., Mikkeli	38,9
6.	Moberg H., Turku	39,1
7.	Hynninen K., Mikkeli	39,8
8.	Alho R., Helsinki	42,3
9.	Heikkinen V., Oulu	43,8
10.	Ikonen P., Helsinki	45,0
11.	Forsberg A., Pori	45,0
12.	Poikolainen K., Pori	45,9
13.	Salminen L., Helsinki	49,2
14.	Siikanen E., Helsinki	50,0
15.	Kasurinen K., Iisalmi	50,8
16.	Koivunen J., Iisalmi	57,0

Ikämiehet:

		Tasoitus %	
1.	Alho P., Helsinki	14	36,8
2.	Koivunen A., Iisalmi	1	36,9
3.	Mattila V., Hämeenlinna	3	38,9
4.	Hertola A., Helsinki	20	43,6
5.	Virtanen E., Helsinki	2	45,0
6.	Kautto O., Helsinki	—	54,5
7.	Orell J., Oulu	4	59,15

Joukkuekilpailu:

1.	Alhon lab.	yhteisaika	2.31,7
2.	Koivusen lab.	„	2.41,1

KEILAILUA

Keilailun kevään kotirata-ottelu suoritettiin toukokuun aikana tulokset muodostuivat seuraaviksi:

1.	Koistinen V., Varkaus	60	759 p.
2.	Miettinen E., Kuopio	—	763 p.
3.	Sahlstén A., Turku	—	762 p.
4.	Lehmusvuori E., Hki	40	759 p.
5.	Alho P., Helsinki	—	710 p.
6.	Ikonen K., Varkaus	60	705 p.
7.	Männistö O., Turku	—	704 p.
8.	Paukku J., Kuopio	40	695 p.
9.	Rahkonen V., Kuopio	60	688 p.
10.	Bang N., Helsinki	60	672 p.
11.	Alho R., Helsinki	60	665 p.
12.	Enqvist K., Helsinki	—	648 p.
13	Lehtonen A., Turku	—	646 p.
14.	Mäkinen T., Helsinki	20	627 p.
15.	Rusanen T., Helsinki	20	622 p.
16.	Sahlstén N. Turku	—	620 p.
17.	Salmelainen A., Hki	60	617 p.
18.	Tiainen K., Helsinki	—	612 p.
19.	Reunamo J., Turku	—	600 p.

ARVOISAT HAMMASTEKNIKOT JA OPPILAAT

Hammastarvike Oy:llä on aikomus ilmoittautua UPI:n jalkapallo, lentopallo ja keilaus-sarjoihin kesäksi 1967, mikäli innokasta joukkoa ilmaantuu tarvittava määrä.

Täten rohkenen kehoittaa kaikkia asiasta kiinnostuneita ilmoittautumaan joko kirjeitse tai puhelimella allekirjoittaneelle, saadaksemme selville, mihin lajeihin voisimme osallistua.

Liikunnallisin terveisin

Matti Vuori

Hammastarvike Oy, p. 49 74 77

Kaikkia joilla on Liiton urheilutoimintaa koskevaa aineistoa, kuten kilpailupöytäkirjoja, kiertopalkintosääntöjä ja muuta sellaista pyydetään toimittamaan ne ensitilassa Liiton toimistoon. Erikoisesti toivoisimme löytyvän pistelaskutaulukon, ja Hämeenlinnalaisten laatimat kilpailusäännöt.

KERR'in nimi

yhdistetään aina hyvään

LAATUUN

Vahat
Microfilm
Cristobalite
ym

OY DENTALDEPOT AB

Loistava juoksevuus prässättäessä

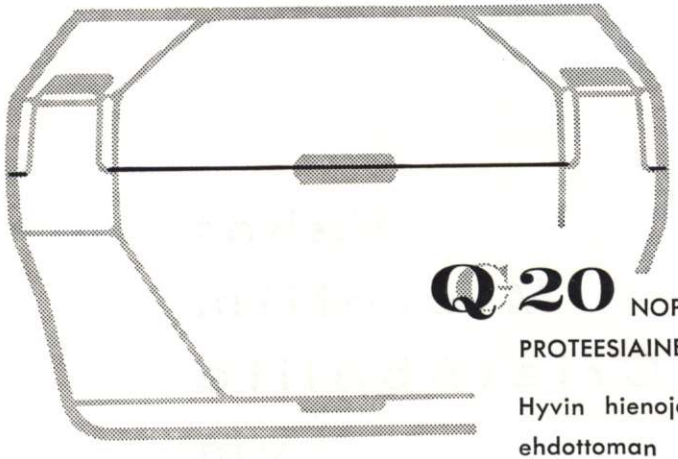

Q 20 NOPEAKEITTOINEN PROTEESIAINE

Hyvin hienojakoinen jauhe, ehdottoman tasainen seos. Loistava juoksevuus (flow). Ei purennan korotuksia koska ylimääräaine poistuu vastuksetta kyvetistä hienon hienona kalvona.

AD

AMALGAMATED DENTAL-TUOTE
LONDON - ENGLAND

Ash DE TREY

Suomessa:

ÖY DENTALDEPOT AB

BREMER GOLDSCHLÄGEREI WILH. HERBST

herbstgold

YKSINMYYNTI SUOMESSA

HASA
OY HAMMAS- JA SAIRASTARVIKE

Unionink. 24
HELSINKI

Vivodent-etuhampaat
+ Orthotyp-takahampaat
+ Biokop-Orthomat

= mittojenmukainen proteesi

HAMMASVÄLINE OY

ASEMA-AUKIO 2 C - HELSINKI
PUHELIN 12 623

DEGULOR®

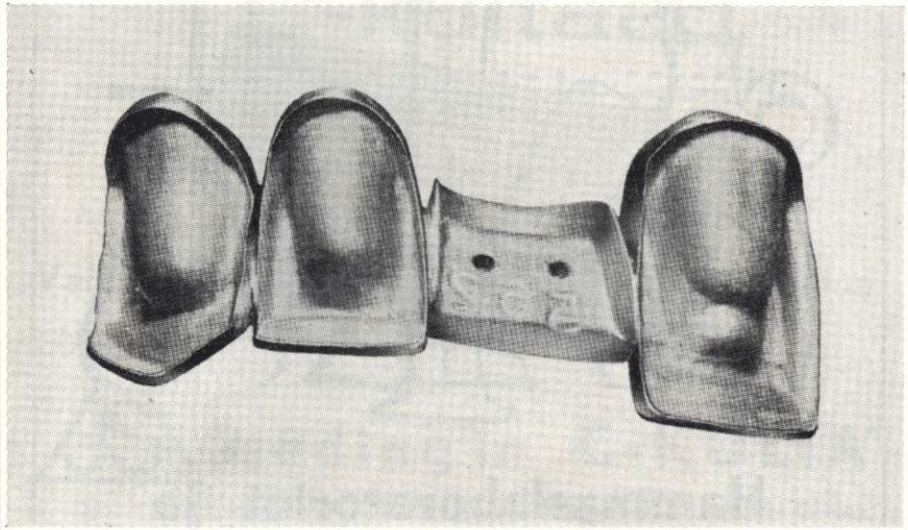

Degulor M kullasta valmistettu valu.

Degulor valuseokset vastaavat ADA no 5 ja Federalspecifikation QQ—G—540 vaatimuksia.

Teknillisiä tietoja Degulor-kultaseoksista:

Metalliseos	Tyyppi ADA no 5 mukaan	Sulamislämpö °C	Brinellikovuus kg/mm²		Kestävyys kg/mm²		Juoksuraja kg/mm²		Venyminen %		Om. paino g/cm³
			p	k	p	k	p	k	p	k	
Degulor C	III kova	935—860	119	144	48	59	37	52	52	35	15,8
Degulor M	IV erik.kova	970—900	145	220	59	80	38	70	34	20	15,7

p = pehmeä k = karkaistu

Aikamme hammaskulta

Yksinmyynti Suomessa:

HAMMASVÄLINE OY

DEGUSSA METALL- ABTEILUNG FRANKFURT AM MAIN

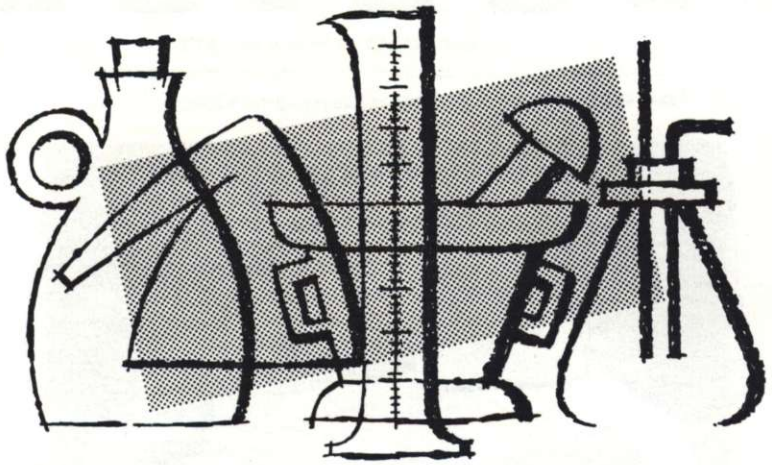

Hammaslaboratoriot ja hammasteknikot huom.!

Toimitamme ensiluokkaisia ja hyväksitunnettuja

alabasterikipsilaatuja hammasteknillisiin töihin.

Oy Telko Ab

KEMIKAALIOSASTO
Helsinki 10, Aleksanterinkatu 13
Puhelin 65 80 11

"Kaikki ei ole C-kultaa, mikä kiiltää"

Valitkaa kovakulta joka on korkeinta laatua!

JS Sjöding'in C-KULTA®

Rekisteröity tavaramerkki — valmistettu vuodesta 1936 lähtien.

Pitkäaikainen kokemus, korkea valmistuslaatu ja jatkuva kehitystyö ovat hankkineet Sjödingin C-kullalle arvosijan, tätä osoittavat selvästi jatkuvasti kohoavat myyntiluvut.

Maahantuoja: OY DENTALDEPOT AB

SARODENT OY

(ent. Novodent Oy)

Turku, Kauppiaskatu 11 C, Puh. 15 358

Biodent
Herador

Biodent Herador Kultakeramiikka

Kruunuja ja siltoja joissa päällepoltettu posliini

Massa-valikoima käsittää 10 pohja-, 16 dentiini, 8 kärki-, 2 transpa- ja 8 korostusmassaa BIODENT-väreissä.

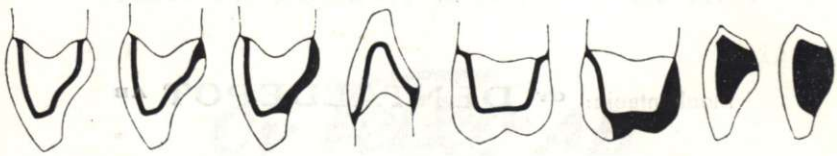

Suomessa:

OY DENTALDEPOT AB

Helsinki 1966, Kirjapaino Oy Versal